

مشخصات طرح

دوره هشتم - سال اول

شماره ثبت:

۶

شماره چاپ:

۶

تاریخ چاپ:

۱۳۸۷/۳/۱۳

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح نحوه انجام فعالیتهای تشکلهای دانشجویی و دانشگاهی»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

طرح نحوه انجام فعالیت‌های دانشجویی و دانشگاهی که در جلسه علنی مورخ ۱۳۸۳/۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده بود برای رسیدگی و اظهار نظر شورای محترم نگهبان به این شورا ارجاع گردید. این طرح مشتمل بر ۱۲ ماده و ۱۱ تبصره به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده بود.

نظر شورای نگهبان

طرح مذکور در جلسه شورای نگهبان بررسی و مغایر با شرع و قانون اساسی شناخته شد. دبیر محترم این شورا در نامه مورخ ۱۳۸۳/۳/۹ به رئیس مجلس اعلام کرد: علاوه بر مشکلات متعدد طرح از جهت انطباق با موازین شرعی و قانون اساسی، کلیت موضوع طرح از وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی است و تصویب آن به وسیله مجلس خلاف موازین شرع و مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی شناخته شد.

نظر کارشناسی

گسترش حوزه صلاحیت‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی به نحوی که بتواند به عنوان حدودی بر صلاحیت قانونی مجلس شورای اسلامی قرار گیرد، هم با فلسفه تشکیل مجلس شورای اسلامی و هم با فلسفه تشکیل خود شورای عالی انقلاب فرهنگی در تعارض است. تأمل در متن قانون اساسی و نیز مشروح مذاکرات مجلس خبرگان قانون اساسی نشان می‌دهد که هدف از تشکیل مجلس شورای اسلامی قانون‌گذاری در عموم مسائل کشور است (مفاد اصل ۷۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران). بدین ترتیب حوزه فرهنگی و مسائل مربوط به آن و از جمله حوزه فعالیت‌های دانشجویی نیز در حوزه وظایف مجلس جای می‌گیرد. با مروری بر طرح‌های تصویب شده آموزشی - فرهنگی توسط مجلس می‌توان صلاحیت این نهاد در تصویب طرح حاضر را نیز مورد تأیید و تصدیق قرار داد. از جمله می‌توان به طرح پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی مصوب ۱۳۸۶/۸/۹ اشاره کرد. همچنین می‌توان از قانون یک مرحله‌ای کردن آزمون سراسری نام برد.

طرح مربوط به این موضوع در مرداد ماه ۱۳۷۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و شورای نگهبان نیز آن را در همین ماه تأیید کرد. این قانون در حالی تصویب شد که طبق مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۱۳۶۶/۷/۷ کمیته مطالعه و برنامه‌ریزی آزمون ورودی دانشگاه به منظور بررسی و ارزیابی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۶۰۹۳۸۱

تاریخ انتشار:

۱۳۸۷/۹/۲۳

مستمر علمی کیفیت گزینش دانشجو به وجود آمده بود و بدین ترتیب، تصمیم‌گیری درخصوص آزمون ورودی دانشگاه‌ها در حیطه صلاحیت شورای عالی انقلاب فرهنگی بود.

نکته دیگر آنکه استناد شورای محترم نگهبان به اصل ۵۷ قانون اساسی در تحدید حوزه صلاحیت مجلس شورای اسلامی و در نهایت رد مصوبات مجلس در این خصوص چندان قابل قبول به نظر نمی‌رسد. صراحت اصل ۷۱ مبنی بر عام بودن صلاحیت قانون‌گذار مجلس را نمی‌توان با استناد به اصل ۵۷ تحدید کرد.

طبق اصل ۵۷ قانون اساسی قوای حاکم در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از: قوه مقننه، قوه مجریه و قوه قضائیه که زیر نظر ولایت مطلقه امر و امامت امت بر طبق اصول آینده این قانون اعمال می‌گردند...» اینکه چگونه می‌توان از این اصل، عدم صلاحیت مجلس را درخصوص اموری که در صلاحیت شورای عالی انقلاب قرار داده شده‌اند، استنباط کرد چندان روشن نیست.

نکته آخر آنکه، مقررات فعلی ناظر بر فعالیت تشکل‌های دانشگاهی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، اگر چه متشکل از آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان مصوبه ۱۳۷۸/۶/۹ و مصوبه تکمیلی مورخ ۱۳۷۹/۱/۱۳ است، ولی فاقد وصف اطلاق قانون است و تصویب چنین ترتیباتی از سوی مجلس شورای اسلامی و جاهت قانونی بالاتری را برای آنها به همراه می‌آورد، بنابراین مناسب است با فرض حساسیت ذاتی مجلس شورای اسلامی در تصویب قانون در این خصوص به رفع اشکالات محتوایی مصوبه توجه شود.